

Metodický pokyn k výpočtu hospodářského využití občanského vybavení dle § 17 nařízení vlády č. 2/2023 Sb.

1. Úvod

Nařízení vlády č. 2/2023 Sb.¹ stanovuje podmínky použití peněžních prostředků Státního fondu podpory investic (dále jen „Fond“) formou podpory poskytované na revitalizaci území se starou stavební zátěží (brownfieldů) určeného převážně pro jiné než hospodářské využití.

Dle § 16 nařízení vlády musí být občanské vybavení vzniklé revitalizací využíváno v souladu s jeho plánovaným využitím jinak než hospodářsky, s výjimkou podle § 17 odst. 1, alespoň po dobu 10 let od uvedení posledního občanského vybavení vzniklého revitalizací do provozu. Po tuto dobu musí být občanské vybavení provozováno výhradně příjemcem dotace (tzn. klientem), Českou republikou nebo jimi zřízenou příspěvkovou organizací nebo školskou právní osobou, složkou integrovaného záchranného systému, nebo obchodní společností, jejímž je klient jediným společníkem.

Účelem tohoto metodického pokynu je **vymezení základních pravidel stanovených v § 17 nařízení vlády pro hospodářské využití** občanského vybavení nebo revitalizovaného území.

Metodický pokyn dále obsahuje základní vymezení hospodářských a nehospodářských činností z hlediska pravidel veřejné podpory a základní metody výpočtu kapacity občanského vybavení/revitalizovaného území pro účely ověření dodržení maximálního podílu hospodářského využití.

Za řádný výpočet podílu hospodářského využití a prokázání splnění podmínek uvedených v § 17 nařízení vlády je odpovědný klient.

2. Vymezení povinností dle nařízení vlády

Dle § 16 odst. 1 nařízení vlády musí být občanské vybavení vzniklé revitalizací v souladu s jeho plánovaným využitím využíváno jinak než hospodářsky, s výjimkami definovanými v § 17 odst. 1 nařízení vlády. Obecně tedy nelze občanské vybavení využít k žádným hospodářským činnostem (tj. nabízení zboží a služeb – podrobněji viz kapitola 3).

Dle § 17 odst. 1 nařízení vlády je hospodářské využití občanského vybavení možné pouze tehdy, je-li toto hospodářské využití:

- a) neoddělitelně spojeno s jiným než hospodářským využitím občanského vybavení nebo nezbytné pro jiné než hospodářské využití občanského vybavení a ve vztahu k jinému než hospodářskému využití občanského vybavení pouze vedlejší, anebo představuje obvyklé zázemí občanského vybavení a

¹ Nařízení vlády č. 2/2023 Sb. o podmínkách použití peněžních prostředků Státního fondu podpory investic na revitalizaci území se starou stavební zátěží (brownfieldů) financovanou z Nástroje pro oživení a odolnost (dále jen „nařízení vlády“).

b) podíl tohoto hospodářského využití na celkové roční kapacitě občanského vybavení nepřesáhne 20 %.

2.1 Hospodářské využití občanského vybavení, které není obvyklým zázemím, dle § 17 odst. 1 nařízení vlády

Hospodářské využití občanského vybavení, které nepředstavuje obvyklé zázemí občanského vybavení vzniklého revitalizací, je možné, je-li toto hospodářské využití neoddělitelně spojeno s jiným než hospodářským využitím občanského vybavení nebo nezbytné pro jiné než hospodářské využití občanského vybavení a ve vztahu k jinému než hospodářskému využití občanského vybavení pouze vedlejší.

Jedná se o hospodářské využití, které je stejného charakteru jako hlavní (nehospodářská) činnost občanského vybavení a spotřebovává stejné vstupy jako nehospodářská činnost (např. tělocvična je využívána pro nehospodářskou činnost v oblasti vzdělávání a v nevyužitém čase je pronajímána).

Neoddělitelnost nebo nezbytnost (§ 17 odst. 1 písm. a)

Hospodářské využití musí být neoddělitelně spojeno s jiným než hospodářským využitím nebo musí být pro jiné než hospodářské nezbytné.

Pro účely nařízení vlády lze v souladu s rozhodovací praxí Evropského soudního dvora považovat aktivity za **neoddělitelně spojené** v případě, kdy by jedna z aktivit byla při absenci druhé aktivity do značné míry zbytečná,² nebo v případě, kdy jsou tyto dvě aktivity úzce spojeny,³ tj. aktivity využívají stejné vstupy a přispívají k dosažení hlavního účelu občanského vybavení (např. zajištění vzdělávání, sportu, kultury, společenským a spolkovým účelům, sociálním službám, plnění úkolů veřejné správy apod.).

Hospodářské využití je možno považovat za **nezbytné** v případě, že toto hospodářské využití je nezbytným předpokladem pro jiné než hospodářské využití, tj. nehospodářské využití není možné bez současného hospodářského využití a nelze jej využít samostatně.

Jako **příklady** neoddělitelného nebo nezbytného hospodářského využití, lze uvést následující případy:

- pronájem prostor občanského vybavení (např. školní hřiště je pronajato sportovnímu oddílu),
- pořádání komerčních kulturních akcí, koncertů a veletrhů (v galerii),
- poskytování navazujících služeb za úplatu (např. služby sociální péče v azylovém domě),
- poskytování komerčního vzdělávání (např. komerční odborné kurzy v knihovně),
- pronájem prostor obecního úřadu lékaři.

² Rozsudek Soudního dvora ze dne 12 července 2012, Compass-Datenbank, C-138/11, bod 41.

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 26 března 2009, Selex, C-113/07 P, body 76 a 77.

2.2 Hospodářské využití občanského vybavení, které představuje obvyklé zázemí občanského vybavení dle § 17 odst. 1 nařízení vlády

Hospodářské využití obvyklého zázemí oproti hospodářskému využití občanského vybavení není podmíněno neoddělitelností nebo nezbytností tohoto obvyklého zázemí pro jiné než hospodářské využití občanského vybavení.

Obvyklé zázemí občanského vybavení lze obecně definovat jako infrastrukturu, která sice s občanským vybavením souvisí (např. občerstvení je umístěno v objektu kulturního domu), ale jeho účel je odlišný od hlavního účelu občanského vybavení (účelem je zajistit občerstvení návštěvníků).

Jako **příklady** obvyklého zázemí občanského vybavení lze uvést:

- občerstvení pro návštěvníky či restaurace v galerii,
- obchody se zbožím souvisejícím s občanským vybavením (např. prodejna plaveckých potřeb v budově bazénu),
- placené parkoviště pro návštěvníky obecního úřadu,
- placené šatny v muzeu.

2.3 Podíl hospodářského využití občanského vybavení nepřesáhne limit stanovený § 17 odst. 1 písm. b) nařízení vlády

Dle § 17 odst. 1 písm. b) nařízení vlády podíl hospodářského využití občanského vybavení a/nebo obvyklého zázemí nesmí přesáhnout 20 % celkové roční kapacity občanského vybavení. Uvedený limit je s ohledem na výkladová stanoviska Evropské komise **nutno dodržet za veškeré hospodářské činnosti vykonávané v rámci občanského vybavení**, tj. za občanské vybavení včetně obvyklého zázemí (hospodářské činnosti občanského vybavení a obvyklého zázemí se sčítají).

3. Vymezení hospodářských a nehospodářských činností

Řádné rozlišení hospodářských činností a nehospodářských činností je nezbytnou podmínkou pro dodržování podmínek stanovených v § 16 a 17 nařízení vlády.

Hospodářské využití je definováno v bodě 12 Sdělení o pojmu státní podpory, dle něhož hospodářskou činnost představuje jakákoli **činnost spočívající v nabízení zboží nebo služeb na trhu**.

Vzhledem ke skutečnosti, že rozlišení mezi hospodářskými a nehospodářskými činnostmi závisí v určité míře na politických rozhodnutích a hospodářském vývoji v konkrétním členském státě, není možné dle Evropské komise předložit vyčerpávající seznam činností, které by a priori nikdy nebyly hospodářské.⁴ Hospodářský či nehospodářský charakter je tedy nutno vždy posuzovat

⁴ Viz bod 15 Sdělení o pojmu státní podpora.

na úrovni konkrétních činností a dle konkrétních podmínek daného opatření (např. existence konkurenčních subjektů apod.).

Upozorňujeme na skutečnost, že definice hospodářské a nehospodářské činnosti dle pravidel veřejné podpory nemusí plně odpovídat dělení činností ve smyslu příslušných vnitrostátních právních předpisů, např. dle § 5 odst. 3 a 4 vyhlášky č. 410/2009,⁵ která rozlišuje hlavní a hospodářskou činnost.⁶ Je tedy **vždy nutno zkoumat hospodářský či nehospodářský charakter konkrétních činností** z hlediska jejich výkladu dle pravidel veřejné podpory (viz kapitoly 3.1 a 3.2), a to bez ohledu na jejich zařazení z hlediska účetních předpisů.

3.1 Definice hospodářské činnosti (generální klauzule)

Za hospodářskou činnost se považuje jakákoliv činnost spočívající v nabízení výrobků nebo služeb na daném trhu.⁷ V případě, že se jedná o činnost vykonávanou v tržních podmínkách (je umožněna soutěž na trhu) nebo na trhu, kde existují/mohou existovat jiní soutěžitelé nabízející stejné nebo zastupitelné zboží a služby, je nutno takovouto činnost považovat za hospodářskou.

Subjekt, který vykonává hospodářskou činnost se dle ustálené judikatury Soudního dvora považuje za podnik, a to bez ohledu na jeho právní formu či způsob financování. **Označení konkrétního subjektu za podnik tedy závisí na povaze jeho činností a vždy souvisí s každou jednotlivou činností,⁸ přičemž:**

- není rozhodující status subjektu dle vnitrostátního práva – za podnik mohou být v určitých případech považovány i sdružení a spolky, příp. subjekty které jsou formálně součástí veřejné správy (obce či kraje včetně jejich příspěvkových organizací),⁹ pokud vykonávají hospodářskou činnost,
- nezáleží na tom, zda je subjekt zřízen za účelem vytváření zisku – nabízet zboží a služby mohou i neziskové subjekty,

⁵ Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.

⁶ Vyhláška č. 410/2000 Sb., § 5.

(3) Hlavní činností se pro účely této vyhlášky rozumí veškeré činnosti, pro které byla účetní jednotka zřízena jiným právním předpisem, zřizovací listinou nebo jiným dokumentem.

(4) Hospodářskou činností se pro účely této vyhlášky rozumí činnosti stanovené jiným právním předpisem, nebo činnosti stanovené zřizovatelem ve zřizovací listině, například činnost doplňková, vedlejší, podnikatelská nebo jiná činnost.

⁷ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 12. září 2000, Pavlov a další, spojené věci C-180/98 až C-184/98, bod 75.

⁸ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 27. června 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania proti Ayuntamiento de Getafe, C-74/16, bod 44.

⁹ Viz např. rozhodnutí Evropské komise SA.33846 – (2015/C) (ex 2014/NN) (ex 2011/CP) – Finsko – podpora pro Helsingin Bussiliikenne Oy, bod 40.

- označení subjektu za podnik vždy souvisí s konkrétní činností – subjekt, který vykonává jak hospodářské, tak nehospodářské činnosti, se považuje za podnik pouze v souvislosti s činnostmi hospodářskými.

O hospodářskou činnost se jedná i v případě, kdy rozhodnutí orgánu veřejné moci nedovolí třetím stranám poskytovat určitou službu, jestliže by danou službu na předmětném trhu byli ochotni a schopni poskytovat jiní provozovatelé.¹⁰

3.2 Vymezení nehospodářské činnosti

Nehospodářské činnosti můžeme v obecné rovině vymežit jako **činnosti, které nespočívají v nabízení výrobků nebo služeb na daném trhu**. Soudní dvory a Evropská komise nicméně vymežily některé činnosti, které jsou považovány za nehospodářské, a to bez ohledu na skutečnost, že se jedná o činnosti, které mohou být v určitých případech nabízeny rovněž na trhu (např. základní vzdělávání mohou poskytovat rovněž soukromé školy).

Nehospodářské činnosti dle Sdělení o pojmu státní podpora

V kapitole 2.1 Sdělení o pojmu státní podpora Evropské komise vymežila činnosti, které je možno při splnění určitých podmínek považovat za nehospodářské činnosti:

- a) výkon veřejné moci státem/příp. jednání veřejnoprávního subjektu jakožto orgánu veřejné moci** (např. využívání občanského vybavení jako kanceláří obecního úřadu), a to včetně hospodářské činnosti, kterou nelze oddělit od výkonu veřejné moci,¹¹
- b) sociální zabezpečení** založené na principu solidarity,
- c) zdravotní péče** založená na zásadě solidarity,
- d) vzdělávání a výzkumné činnosti** (vzdělávání, které je organizované v rámci státního vzdělávacího systému, které je kontrolováno státem a převážně financováno z veřejného rozpočtu), a to včetně činností, které jsou nezbytné a neoddelitelné od veřejných úkolů v oblasti vzdělávání,¹²

¹⁰ Viz bod 14 Sdělení o pojmu státní podpora.

¹¹ Viz bod 18 Sdělení o pojmu státní podpora: V případě, kdy je daná hospodářská činnost od výkonu výsad veřejné moci neoddelitelná, zůstávají veškeré činnosti vykonávané uvedeným subjektem spojeny s výkonem těchto výsad veřejné moci, a nespádají proto pod pojem podnik.

¹² Viz rozhodnutí Evropské komise SA.38651 - Poskytování stravovacích služeb ve školách v ČR, bod 75: Komise dospěla k závěru, že poskytování služeb školního stravování školami, které provozuje stát, kraj, obec, svazek obcí, registrovaná církev nebo náboženská společnost, nepředstavuje hospodářskou činnost, jelikož jsou součástí českého vzdělávacího systému a plní vzdělávací účel. Naopak poskytování služeb školního stravování externě soukromými provozovateli stravování může představovat hospodářskou činnost, neboť tyto služby poskytují zpravidla jako součást své obecné činnosti nabízení služeb na trhu v hospodářské soutěži s jinými poskytovateli, kteří nabízejí podobné služby.

e) kultura a zachování kulturního dědictví, včetně ochrany přírody při splnění podmínek uvedených v části 2.6 Sdělení o pojmu státní podpora.¹³

Je potřeba upozornit, že výše uvedené činnosti a) až e) je možno považovat za nehmotná pouze v případě, kdy jsou splněny veškeré podmínky uvedené ve Sdělení o pojmu státní podpora a nelze je tedy aplikovat automaticky (např. není možno jakoukoliv kulturní činnost bez dalšího považovat za nehmotnou činnost apod.).

Nehmotná činnosti (výslovně neuvedené ve Sdělení o pojmu státní podpora)

Nehmotný charakter mohou mít i činnosti, které sice nejsou výslovně uvedeny ve Sdělení o pojmu státní podpora, ale jedná se o **činnosti, které nenaplňují definici hmotné činnosti, tj. nejedná se o poskytování zboží a služeb na trhu**, příp. se jedná o činnost, kterou by entity neposkytovaly za účelem dosažení zisku.

U těchto činností je možno identifikovat následující skutečnosti, které mohou vylučovat existenci hmotné činnosti:

- a) **Jedná se o činnosti, které nesplňují v nabízení zboží a služeb (za úplaty)** – např. služby a zboží nejsou nabízeny na daném trhu, příp. jsou nabízeny bezplatně.¹⁴ Může se jednat o služby, k nimž má (bezplatně) přístup široká veřejnost, a které splňují čistě sociální, kulturní a vzdělávací účel, který nemá hmotnou povahu.

Příklad: provoz bezplatně přístupného veřejného parku a parkoviště – nejedná se o nabízení zboží a služeb za úplatu.¹⁵

- b) **Pro dané zboží a služby neexistuje trh** – např. jiné subjekty/podniky nenabízí srovnatelné výrobky/služby, které mohou být spotřebiteli, s ohledem na jejich vlastnosti, ceny a zamýšlené využití, považovány za zaměnitelné nebo zastupitelné.

Příklad: klient je ze zákona pověřen správou archívu, přičemž za zpřístupnění informací vybírá poplatky. Informace z archívu nejsou nabízeny či šířeny jinými subjekty.

¹³ Dle bodu 34 Sdělení o pojmu státní podpora se Evropská komise domnívá, že veřejné financování činností v oblasti kultury a zachování kulturního dědictví, k nimž má bezplatně přístup široká veřejnost, splňuje čistě sociální a kulturní účel, který nemá hmotnou povahu, a to i v případě, kdy návštěvníci musí uhradit peněžitý příspěvek, který pokrývá pouhý zlomek skutečných nákladů, neboť tento příspěvek nelze považovat za skutečnou odměnu za poskytovanou službu a nemění tedy hmotnou povahu dané činnosti.

Dle bodu 35 Sdělení o pojmu státní podpora by se naopak činnosti v oblasti kultury a ochrany přírody, převážně financované ze vstupného nebo uživatelských poplatků nebo jinými obchodními prostředky, měly považovat za činnosti hmotné povahy (např. obchodní výstavy, kina, komerční hudební vystoupení i festivaly).

¹⁴ Viz rozhodnutí Evropské komise N 343/2008 – Maďarsko – Individuální podpora pro College of Nyiregyháza na rozvoj Partium Knowledge Centre, bod 19.

¹⁵ Viz Sdělení o pojmu státní podpora, bod 203: ... nebo infrastruktury, která se nevyužívá k nabízení zboží nebo služeb na trhu (například zpřístupnění pozemních komunikací k bezplatnému využívání veřejnosti). Tyto činnosti nemají hmotnou povahu, a tudíž nespádají do oblasti působnosti pravidel státní podpory, stejně jako do nich nespádá veřejné financování související infrastruktury.

- c) **Jedná se o činnosti, které nemohou být vykonávány podnikem za účelem/cílem dosažení zisku** – např. jedná se o činnost, která je sice zpoplatněna, ale kterou by nemohl realizovat podnik jednající za účelem dosažení zisku.

Příklad: obec provozuje knihovnu se studovnu. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o veřejnou knihovnu a nelze předpokládat, že by podobnou činnost nabízely podniky za účelem dosažení zisku, nepředstavuje provoz knihovny hospodářskou činnost.¹⁶

V některých případech se může hospodářský charakter činnosti vykonávaná klientem lišit v závislosti na konkrétních podmínkách výkonu dané činnosti (např. výběr vstupného na kulturní akci apod.). Podrobnější rozdělení jednotlivých činností, příp. vymezení podmínek pro jejich kategorizaci, je uvedeno v dokumentu [Katalog činností hospodářských/nehospodářských](#).

3.3 Využití občanského vybavení pro vlastní činnost klienta a v případě poskytnutí ploch externím subjektům

Pro účely tohoto Metodického pokynu se rozlišují dva základní způsoby využití občanského vybavení, a to využití pro **i) vlastní činnost klienta** (např. obec využije multifunkční dům jako budovu obecního úřadu) a **ii) poskytnutí externím subjektům** (např. pronájem ploch multifunkčního domu pro lékárnou). Oba uvedené způsoby využití by měly být zohledněny při výpočtu podílu hospodářského využití na celkové kapacitě občanského vybavení.

Ad i) Využití pro vlastní činnost klienta

Za využití pro vlastní činnosti se považují případy, kdy občanské vybavení využívají subjekty vymezené v § 16 odst. 1 nařízení vlády, tj. klient, Česká republika nebo jimi zřízená příspěvková organizace, školská právnická osoba, složka integrovaného záchranného systému nebo obchodní společnost, jejímž je klient jediným společníkem.

- **Příklad:** plochy rekonstruované budovy využívá ze 2/3 obec jako obecní úřad a zbývající 1/3 využívá mateřská škola, která je příspěvkovou organizací obce. Veškerá plocha se tedy bude považovat za využitou pro vlastní činnost klienta.

Upozorňujeme, že i v případě využití pro vlastní činnost klienta, příp. subjektů vymezených v § 16 odst. 1 nařízení vlády, je nutno řádně zohlednit hospodářský či nehospodářský charakter vykonávané činnosti (např. využití občanského vybavení dopravním podnikem, jehož je klient jediným společníkem, pro školení vlastních zaměstnanců je nutno vždy považovat za hospodářskou činnost, neboť souvisí s výkonem hospodářských činností dopravního podniku).

Současně je klient povinen zajistit, že při využití pro vlastní hospodářskou činnost nedojde k poskytnutí veřejné podpory uživateli (např. obchodní společnost, jejímž jediným společníkem je klient, je povinna uhradit za kanceláře využívané pro její hospodářskou činnost tržní cenu v souladu s § 17 odst. 2 nařízení vlády).

¹⁶ Viz Rozhodnutí Evropské komise SA.35529 (2012/N) – Česká republika Digitalizace knihovních fondů, body 24.

Ad ii) Poskytnutí ploch externím subjektům

O poskytnutí ploch externím subjektům se jedná v případě, kdy jsou plochy využívány externími subjekty, tj. subjekty, které jsou odlišné od klienta a nejsou vymezené v § 16 odst. 1 nařízení vlády. Zpravidla se bude jednat o pronájmy či výpůjčky prostor. V rámci poskytnutí ploch externím subjektům, lze rozlišovat 2 základní způsoby, a to poskytnutí za úplatu a bezplatné poskytnutí, přičemž oba tyto způsoby mohou mít dopad na hospodářský či nehospodářský charakter využití těchto prostor.

Poskytnutí prostor za úplatu (pronájem)

Dle rozhodovací praxe Evropské komise je pronájem prostor (za úplatu) obecně považován za hospodářskou činnost. Veškeré plochy, které budou pronajaty za úplatu uživatelům (externím subjektům) tedy bude potřeba rovněž považovat za hospodářské využití ploch ze strany klienta, a to bez ohledu na to, jaké činnosti zde uživatel (externí subjekt) bude vykonávat.

- **Příklad:** 1/10 ploch rekonstruované budovy bude pronajata České poště, s. p. pro poskytování poštovních služeb. Vzhledem ke skutečnosti, že je realizován pronájem za úplatu, jedná se o hospodářskou činnost klienta.

Poskytnutí prostor bezúplatně

Plochy, které budou poskytnuty uživatelům (externím subjektům) bezúplatně, mohou být považovány za nehospodářskou činnost klienta v případě, že jsou tyto prostory poskytnuty uživatelům (externím subjektům) pro výkon jejich nehospodářské činnosti.

- **Příklad:** jedna místnost v rekonstruované budově je bezúplatně poskytnuta zájmovému sdružení Klubu seniorů, který jí využívá jako svou klubovnu (např. k pořádání besed a přednášek). Jelikož je místnost poskytnuta bezúplatně a uživatel nevykonává hospodářské činnosti, je rovněž poskytnutí této místnosti považováno za nehospodářskou činnost klienta.

Naopak plochy, které budou uživatelem (externím subjektem) využívány k poskytování hospodářských činností uživatele, je nutno považovat za hospodářskou činnost klienta, neboť jejich bezplatné poskytnutí konkrétnímu uživateli nemění hospodářský charakter jejich využití. Současně upozorňujeme, že dle § 17 odst. 2 nařízení vlády musí být hospodářské využití revitalizovaného území prováděno za běžných tržních podmínek, tj. nelze např. prostory bezúplatně poskytovat uživatelům pro výkon jejich hospodářských činností.

- **Příklad:** dvě místnosti multifunkčního domu mají být bezúplatně poskytnuty lékárně. Ačkoliv mají být místnosti poskytnuty bezúplatně, jedná se o hospodářskou činnost klienta, neboť lékárna v rámci poskytnutých místností má vykonávat hospodářskou činnost (tj. nabízet zboží a služby za úplatu). Pozor, v tomto případě by současně došlo rovněž k porušení povinnosti využívat občanské vybavení za běžných tržních podmínek (viz § 17 odst. 2 nařízení vlády).

-

Za bezúplatné poskytnutí prostor, a tedy i nehospodářskou činnost, lze považovat rovněž případ, kdy se uživatel (externí subjekt) podílí na části provozních nákladů souvisejících s využitím těchto ploch pro svoji neehospodářskou činnost a současně toto poskytnutí nenaplnuje podmínky pronájmu (tj. poskytnutí prostor za plnou úplatu, které by se odehrálo na trhu).¹⁷

- **Příklad:** místnost multifunkčního domu je poskytnuta amatérskému šachistickému klubu, který se podílí na části provozních nákladů poskytnutých ploch (tj. platí náklady za spotřebovanou elektřinu, vodné, stočné a úklid). Jelikož uživatel (externí subjekt) místnost využívá pro své neehospodářské činnosti a místnost je poskytnuta bezúplatně, neboť uživatel hradí pouze část provozních nákladů, nejedná se pro účely této Metodiky o hospodářskou činnost klienta.

3.4 Povinnost klienta vymežit hospodářské a neehospodářské činnosti v rámci občanského vybavení

Vzhledem k nutnosti prokázání splnění podmínek uvedených v § 17 nařízení vlády je klient povinen pro účely výpočtu podílu hospodářského využití interně rozlišovat jednotlivé činnosti realizované v rámci občanského vybavení a tyto činnosti zařadit podle jejich charakteru mezi hospodářské či neehospodářské.

Klient v rámci **Prohlášení klienta o hospodářském využití občanského vybavení** (dále jen „Prohlášení o hospodářském využití“) předloží poskytovateli informaci o realizovaných činnostech, která obsahuje identifikaci všech činností, které se mají realizovat v rámci občanského vybavení a jejich rozdělení na hospodářské a neehospodářské činnosti.

Informaci o všech realizovaných činnostech, a jejich rozdělení na hospodářské a neehospodářské činnosti, bude následně součástí **Přehledu hospodářského využití**, který jsou klienti povinni vytvořit po uplynutí příslušného kalendářního roku. Přehled hospodářského využití jsou klienti povinni předkládat Fondu na jeho žádost.

4. Základní metody výpočtu kapacity

Dle § 17 odst. 3 nařízení vlády se pro účely zjištění, zda hospodářské využití překročilo povolený podíl celkové roční kapacity občanského vybavení, podle způsobu využití použije prostorové nebo časově vymezený podíl na kapacitě občanského vybavení.

Prostorové vymezení lze využít v případě občanského vybavení, v jehož rámci jsou plochy trvale určeny pro hospodářské využití (tj. využívání ploch občanského vybavení se v čase nemění). Prostorové vymezení podílu se použije pouze v případě, pokud je prostor

¹⁷ V této souvislosti lze mít analogicky k bodu 34 Sdělení o pojmu státní podpora za to, že se o neehospodářskou činnost klienta jedná i v případě, kdy uživatelé musí uhradit peněžitý příspěvek, který pokrývá pouhý zlomek skutečných nákladů, neboť tento příspěvek nelze považovat za skutečnou odměnu za poskytovanou službu a nemění tedy neehospodářskou povahu dané činnosti.

pro hospodářské využití od ostatních prostor jednoznačně a trvale oddělen (viz § 17 odst. 3 nařízení vlády).

- **Příklad:** v budově, která slouží jako obecní úřad jsou 3 místnosti vyhrazeny pro činnost obecního úřadu (2 kanceláře a 1 zasedací místnost) a 1 místnost je vyhrazena pro prodejnu potravin. Vzhledem ke skutečnosti, že tyto místnosti jsou trvale využívány pouze pro daný typ činností, a jsou jednoznačně odděleny od ostatních prostor, je možno kapacitu stanovit na základě podlahové plochy místností, a to bez ohledu na skutečné časové využití daných prostor (např. prodejna potravin má kratší provozní dobu než obecní úřad).

Časové vymezení se využije v případě, kdy jednotlivé části občanského vybavení (plochy a místnosti) mohou být využívány pro hospodářské i nehospodářské činnosti a rovněž v případě, kdy prostory pro hospodářské využití nejsou jednoznačně a trvale odděleny od ostatních prostor.

- **Příklad:** školní tělocvična je v čase, kdy není využívána pro výuku nabízena k pronájmu veřejnosti, tj. využívání plochy občanského vybavení se mění.
- **Příklad:** občerstvení v rámci kulturního domu je zajišťováno dle potřeby v části společenského sálu, tj. plochy nejsou trvale a jednoznačně odděleny od ostatních ploch.

Níže uvádíme přehled jednotlivých metod vymezení a výpočtu kapacity hospodářských činností občanského vybavení dle § 17 odst. 3 nařízení vlády

Prostorové vymezení	Časové vymezení
<ul style="list-style-type: none"> • prostorové vymezení (kapitola 4.1) 	<ul style="list-style-type: none"> • časové vymezení – zjednodušený výpočet (kapitola 4.2)
	<ul style="list-style-type: none"> • časové vymezení – standardní výpočet (kapitola 4.3)

4.1 Prostorové vymezení kapacity občanského vybavení (§ 17 odst. 1 nařízení vlády)

V rámci prostorového vymezení se kapacita občanského vybavení stanoví na základě celkového rozsahu ploch občanského vybavení v m², a to včetně ploch, které představují obvyklé zázemí.

Podíl kapacity hospodářského využití klient stanoví jako **podíl rozsahu ploch občanského vybavení využívaných pro hospodářské činnosti¹⁸ (v m²) na celkovém rozsahu ploch občanského vybavení (v m²)**.

Příklad 1 - Budova obecního úřadu (prostorové vymezení dle § 13 odst. 1)

¹⁸ Včetně ploch obvyklého zázemí, které jsou využívány pro hospodářskou činnost (např. plochy občerstvení/restaurace).

Budova obecního úřadu	Velikost plochy	Hosp. činnost
<i>Plochy zahrnuté do celkové kapacity (sledované plochy)</i>		
- kancelář 1	35 m ²	
- kancelář 2	25 m ²	
- zasedací místnost	50 m ²	
- pronajatá kancelář 3 (soukromá firma)	15 m ²	15 m ²
- chodby	45 m ²	
- toalety	8 m ²	
- úklidová místnost	10 m ²	
- občerstvení (obvyklé zázemí)	12 m ²	12 m ²
Celkem	200 m²	27 m²

Podíl hospodářské činnosti:

$$27 \text{ m}^2 \text{ (pronajatá místnost + občerstvení)} / 200 \text{ m}^2 \text{ (celková plocha)} * 100 = 13,5 \%$$

Podíl hospodářského využití je v daném případě nižší než 20 % a splňuje tedy podmínku stanovenou v § 17 odst. 1 písm. b) nařízení vlády.

4.2 Časové vymezení kapacity občanského vybavení (§ 17 odst. 1 nařízení vlády) - zjednodušený výpočet

Zjednodušený výpočet se použije v případě, kdy má občanské vybavení jednotné využití a tvoří jeden nedílný celek, jehož jednotlivé části nelze využít samostatně (např. tělocvična, která je v neobsazeném čase celá pronajímána).

V rámci časového vymezení (zjednodušeného výpočtu) se podíl kapacity hospodářského využití stanoví jako **podíl času využití pro hospodářské činnosti (v hod.) na celkovém čase využití občanského vybavení (v hod.)**. Za celkový čas využití občanského vybavení se považuje doba, kdy občanské vybavení může být využito (typicky je to obvyklá provozní doba občanského vybavení – např. provozní doba víceúčelové haly).¹⁹ Hospodářské využití pak představuje např. pronájem víceúčelové haly za úplatu sportovnímu klubu k tréninku.

¹⁹ Tento celkový čas využití by měl být vždy přiměřený využití občanského vybavení, např. otevírací době či směnnému provozu občanského vybavení a klient by měl být tuto skutečnost schopen prokázat v případě žádosti poskytovatele. Poskytovatel podpory si vyhrazuje právo neuznat celkový čas v případě, že tento bude zjevně nepřiměřený využití občanského vybavení a nebude řádně odůvodněn.

Příklad 2 - Víceúčelová hala, která je ve volném čase pronajímána

Celkový čas využití v daném roce:	4.140 hodin ²⁰
Čas hospodářského využití:	520 hodin

Podíl hospodářské činnosti:

$520 \text{ hodin (čas pronájmu)} / 4.140 \text{ hodin (celkový čas)} * 100 = 12,56 \%$

Podíl hospodářského využití je v daném případě nižší než 20 % a splňuje tedy podmínku stanovenou v § 17 odst. 1 písm. b) nařízení vlády.

4.3 Časové vymezení kapacity občanského vybavení (§ 17 odst. 1 nařízení vlády) – standardní výpočet

V rámci časového vymezení se roční kapacita občanského vybavení stanoví na základě **kombinace času a velikosti sledované plochy a celkového času využití občanského vybavení.**

Standardní výpočet se použije v případě, kdy má občanské vybavení více možných použití ve stejném čase (např. je pronajímána pouze část bazénu), příp. v situaci, kdy jednotlivé části občanského vybavení mohou být využity odlišným způsobem (např. základní škola příležitostně pronajímá některou z učeben pro jazykové vzdělávání). Standardní výpočet umožňuje zohlednit rozdílnou velikost jednotlivých částí občanského vybavení a rozdílný čas jejich využití pro hospodářské a nehospodářské činnosti.

V případě standardního výpočtu klienta, občanské vybavení (včetně obvyklého zázemí) rozdělí na jednotlivé dílčí sledované plochy, které jsou, resp. mohou být využity pro hospodářskou činnost, a u těchto ploch samostatně eviduje jejich skutečné hospodářské využití. Pro každou jednotlivou dílčí sledovanou plochu následně klient stanoví její dílčí celkovou kapacitu (v hod.), tj. čas, kdy tato dílčí sledovaná plocha mohla být v daném roce využita (např. otevírací doba školy, provozní doba kulturního domu).²¹ V případě, že plocha občanského vybavení/obvyklého zázemí není využívána trvale (např. příležitostné občerstvení ve společenském sále), vymezí klient sledovanou plochu při každém takovém využití plochy a současně eviduje velikost plochy a čas jejího využití jako obvyklého zázemí pro hospodářskou činnost (např. klient zaznamená ve výkazu plochy, že dne 12.1 byla od 19:00 do 22:00 plocha o velikosti 10 m² ve společenském sále využita jako obvyklé zázemí pro hospodářskou činnost).

²⁰ V modelovém případě je víceúčelová hala v provozu každý den s výjimkou státních svátků a odstavky, tj. 345 dní. Obvyklá provozní doba víceúčelové haly je 12 hodin (od 9:00 do 21:00). Celkový čas využití tedy činí 4.140 hodin (= 345 dní x 12 hodin).

²¹ Celkový čas využití dílčí sledované plochy by měl být vždy přiměřený využití této dílčí sledované plochy občanského vybavení, a může být rozdílný pro jednotlivé dílčí sledované plochy (např. občerstvení v obecním domě je otevřeno 4 hodiny denně během pracovních dnů, tj. 1.040 hodin ročně, zatímco otevírací doba obecního domu je 12 hodin denně během pracovních dnů, tj. 3.120 hodin).

V dalším kroku klient stanoví čas skutečného využití dílčí sledované plochy pro hospodářské činnosti (v hod.), a to na základě údajů z evidence jejího využití (např. ve formě výkazu, deníku využití místnosti apod.).

Z výše uvedených časových údajů se vypočítá **podíl hospodářské činnosti dílčí sledované plochy**, a to jako podíl času využití pro hospodářské činnosti na její dílčí celkové kapacitě. Tímto zjištěným podílem se následně vynásobí velikost dané části (m²), což umožní **stanovení velikosti plochy využitě pro hospodářské činnosti (v přepočtu na m²)**. V posledním kroku bude vypočítán **celkový podíl hospodářského využití sledovaných ploch**, a to jako podíl součtu všech dílčích ploch využitých pro hospodářské činnosti (m²) na celkové velikosti všech sledovaných ploch občanského vybavení (m²).

Příklad 3 - Škola pronajímá učebny pro výuku jazyků

A) rozdělení občanského vybavení a **evidence skutečného hospodářského využití**²²

Sledované plochy	Velikost (m ²)	Celkové využití (hod.)	Hospod. využití (hod.)
	A.	B.	C.
učebna 1	60 m ²	1.600	0
učebna 2	50 m ²	1.600	100*
učebna 3	40 m ²	1.600	300*
ostatní plochy	100 m ²	1.600	0

* hospodářská činnost (sloupec C) zahrnuje dobu, kdy byly učebny pronajaty externím subjektům pro vzdělávací kurzy (např. workshopy, výuka jazyků). Doba, po níž se učebna využívala pro nehopodářskou činnost (např. výuka žáků základní školy), příp. doba, po níž se učebna nevyužívala vůbec, spadá do celkové doby využití (sloupec B).

²² V modelovém případě je škola v provozu každý všední den s výjimkou státních svátků a prázdnin, tj. 200 dní. Obvyklá provozní doba školy je 8 hodin (od 8:00 do 16:00). Celkový čas využití tedy činí 1.600 hodin (= 200 dní x 8 hodin).

B) výpočet podílu hospodářského využití (=hospod. využití / celkové využití)

Sledované plochy	Velikost (m ²)	Celkové využití (hod.)	Hospod. využití (hod.)	Podíl hosp. využití
	A.	B.	C.	D. (C/B)
učebna 1	60 m ²	1.600	0	0
učebna 2	50 m ²	1.600	100	0,0625
učebna 3	40 m ²	1.600	300	0,1875
ostatní plochy	100 m ²	1.600	0	0

C) přepočítání hospodářského využití na m² (= velikost * podíl hosp. využití)

Sledované plochy	Velikost (m ²)	Celkové využití (hod.)	Hospod. využití (hod.)	Podíl hosp. využití	Hospod. využití (m ²)
	A.	B.	C.	D. (C/B)	E. (A*D)
učebna 1	60 m ²	1.600	0	0	0 m ²
učebna 2	50 m ²	1.600	100	0,0625	3,125 m ²
učebna 3	40 m ²	1.600	300	0,1875	7,5 m ²
ostatní plochy	100 m ²	1.600	0	0	0

D) výpočet podílu hospodářského využití na celkové kapacitě (=hosp. využití celkem / velikost celkem)

Sledované plochy	Velikost (m ²)	Celkové využití (hod.)	Hospod. využití (hod.)	Podíl hosp. využití	Hospod. využití (m ²)
	A.	B.	C.	D. (C/B)	E. (A*D)
učebna 1	60 m ²	1.600	0	0	0 m ²
učebna 2	50 m ²	1.600	100	0,0625	3,125 m ²

učebna 3	40 m ²	1.600	300	0,1875	7,5 m ²
ostatní plochy	100 m ²	1.600	0	0	0
Celkem	250 m²				10,625 m²

Podíl hospodářské činnosti:

$$10,625 \text{ m}^2 \text{ (plocha hospodářské)} / 250 \text{ m}^2 \text{ (plocha celkem)} * 100 = 4,25 \%$$

Podíl hospodářského využití je v daném případě nižší než 20 % a splňuje tedy podmínku stanovenou v § 17 odst. 1 písm. b) nařízení vlády.

Příklad 4 – Občerstvení v kulturním domě

A) rozdělení revitalizovaného území a evidence skutečného hospodářského využití²³

Sledované plochy	Velikost (m ²)	Celkové využití (hod.)	Hospod. využití (hod.)
	A.	B.	C.
prodejna potravin	20 m ²	1.248	1.248*
kulturní sál včetně podia	380 m ²	3.120	300**
kanceláře	100 m ²	2.340	0
chodby	150 m ²	3.120	0
WC	50 m ²	3.120	0
restaurace (obvyklé zázemí)	100 m ²	2.184	1.984***

* hospodářská činnost (sloupec C) odpovídá celkové době využití prodejny potravin (sloupec B), a to vzhledem k tomu, že plochy jsou využívány pro hospodářskou činnost i v době, kdy je prodejna zavřená (ačkoliv se v danou dobu neprodává, stále je zde zboží a plochy nemohou být využívány jiným způsobem).

** hospodářskou činnost (sloupec C) představuje využití kulturního sálu pro komerční vystoupení (divadla) a koncerty, pronájem externím subjektům pro plesy a školení (celkově 300 hodin).

²³ V modelovém případě byl kulturní dům v kalendářním roce otevřen po dobu 3.120 hodin (6 dní v týdnu od 12:00 do 22:00). Restaurace měla otevřeno po dobu 2.184 hodin (6 dní v týdnu od 15:00 do 22:00), kanceláře byly využívány po dobu 2.340 hodin (5 dní v týdnu od 7:00 do 16:00) a prodejna potravin měla prodejní dobu 1.248 hodin (ve všední dny od 14:00 do 18:00, v sobotu od 8:00 do 12:00).

*** hospodářská činnost (sloupec C) je snížena o 200 hodin, kdy byly prostory restaurace vyhrazeny pro nehospodářskou činnost, a to jako volební místnost. V danou dobu nebyla restaurace hospodářsky nijak využita (tj. bez podávání občerstvení).

B) výpočet podílu hospodářského využití (= hospod. využití / celkové využití)

Sledované plochy	Velikost (m ²)	Celkové využití (hod.)	Hospod. využití (hod.)	Podíl hosp. využití
	A.	B.	C.	D. (C/B)
prodejna potravin	20 m ²	1.248	1.248	1
kulturní sál včetně podia	380 m ²	3.120	300	0,0961
kanceláře	100 m ²	2.340	0	0
chodby	150 m ²	3.120	0	0
WC	50 m ²	3.120	0	0
restaurace (obvyklé zázemí)	100 m ²	2.184	1.984	0,9084

C) přepočítání hospodářského využití na m² (= velikost * podíl hosp. využití)

Sledované plochy	Velikost (m ²)	Celkové využití (hod.)	Hospod. využití (hod.)	Podíl hosp. využití	Hospod. využití (m ²)
	A.	B.	C.	D. (C/B)	E. (A*D)
prodejna potravin	20 m ²	1.248	1.248	1	20 m ²
kulturní sál včetně podia	380 m ²	3.120	300	0,0961	36,54 m ²
kanceláře	100 m ²	2.340	0	0	0
chodby	150 m ²	3.120	0	0	0
WC	50 m ²	3.120	0	0	0
restaurace (obvyklé zázemí)	100 m ²	2.184	1.984	0,9084	90,84 m ²

D) **výpočet podílu hospodářského využití na celkové kapacitě** (= hosp. využití celkem / velikost celkem)

Sledované plochy	Velikost (m ²)	Celkové využití (hod.)	Hospod. využití (hod.)	Podíl hosp. využití	Hospod. využití (m ²)
	A.	B.	C.	D. (C/B)	E. (A*D)
prodejna potravin	20 m ²	1.248	1.248	1	20 m ²
kulturní sál včetně podia	380 m ²	3.120	300	0,0961	36,54 m ²
kanceláře	100 m ²	2.340	0	0	0
chodby	150 m ²	3.120	0	0	0
WC	50 m ²	3.120	0	0	0
restaurace (obvyklé zázemí)	100 m ²	2.184	1.984	0,9084	90,84 m ²
Celkem	800 m²				147,38 m²

Podíl hospodářské činnosti:

$$147,38 \text{ m}^2 \text{ (plocha hospodářské)} / 800 \text{ m}^2 \text{ (plocha celkem)} * 100 = 18,42 \%$$

Podíl hospodářského využití je v daném případě nižší než 20 % a splňuje tedy podmínku stanovenou v § 17 odst. 1 písm. b) nařízení vlády.

5. Vykazování a evidence využití kapacity

5.1 Povinnost předkládání informace o splnění podmínek § 17 nařízení vlády

Klient je povinen evidovat a v případě žádosti Fondu předložit informace o splnění podmínek uvedených v § 17 nařízení vlády za uplynulý kalendářní rok.

Výpočet podílu hospodářského využití na celkové roční kapacitě občanského vybavení dle § 17 odst. 1 nařízení vlády klient provede po uplynutí příslušného kalendářního roku v rámci **Přehledu hospodářského využití občanského vybavení**, který obsahuje rovněž informace o hospodářských a nehospodářských činnostech realizovaných v rámci občanského vybavení za uplynulý kalendářní rok. Tento Přehled je klient povinen předložit Fondu na jeho žádost.

5.2 Povinnost evidence hospodářského využití kapacity občanského vybavení

Klient je povinen prokázat splnění podmínek hospodářského využití stanovených v § 17 nařízení vlády. Za tímto účelem je klient v závislosti na zvolené metodě výpočtu kapacity povinen:

- a) v případě prostorového vymezení kapacity (kap. 4.1):
 - vymezit hospodářské a nehospodářské činnosti, a
 - trvale a jednoznačně odlišit prostory pro hospodářské využití,
- b) v případě časového vymezení kapacity občanského vybavení (kap. 4.2 a 4.3):
 - vymezit hospodářské a nehospodářské činnosti,
 - evidovat čas využití občanského vybavení (v případě zjednodušeného výpočtu) nebo jednotlivých sledovaných ploch (v případě standardního výpočtu) pro hospodářské činnosti, a to např. formou deníku využití plochy, výkazu, příp. jinou vhodnou formou,

Uvedené údaje je klient povinen předložit Fondu v případě vyžádání.